

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Σάκη Καράγιωργα 22 Ερμούπολη, 84100

Πληροφορίες: Αγγ. Παλαιολόγου

Τηλ.: 2281360819, 2281360800

Fax: 2281360860

Email: agelpale@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ερμούπολη, 23.05.2019

Α.Π.: 1638

Κωδικός Πρόσκλησης: ΝΑΙΓ 83

Α/Α ΟΠΣ: 3520

Έκδοση: 2/0

Προς:

Πίνακας Αποδεκτών

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

(ως προς την ημερομηνία λήξης)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Νότιο Αιγαίο»

**ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2 «Αειφορική ανάπτυξη και διαχείριση των πόρων»
Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)**

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων»

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005),
2. Τον Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014),
3. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32666/ΕΥΘΥ 324/23.03.2015 (ΦΕΚ 717/Β/24.04.2015) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
4. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10179/18.12.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «Νοτίου Αιγαίου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
5. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
6. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Συμβουλίου», όπως ισχύει,
7. Το με αρ. Απόφασης C (2014) 3542 final/23.05.2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020»,
8. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»,
9. Τις από 21.10.2016 και 24.11.2017 Αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Νοτίου Αιγαίου», με τις οποίες εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του Ε.Π., καθώς και ο προγραμματισμός των

- προσκήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι καθώς και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων των Αξόνων Προτεραιότητας, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση,
10. Τον Ν. 4122/2013 (Α' 42) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 10 αυτού,
 11. Τον Ν. 4342/2015 (Α' 143) «... Ενσωμάτωση στο Ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 "Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ", όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 "Για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας" και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει,
 12. Την υπ' αρ. ΔΕΠΕΑ/οικ.178581/30.06.2017 (Β' 2367/12.07.2017) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
 13. Την υπ' αρ. ΔΕΠΕΑ/οικ. 182365/17.11.2017 (Β' 4003/17.11.2017) Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας «Έγκριση και εφαρμογή των Τεχνικών Οδηγιών ΤΕΕ για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων», όπως ισχύει (βλ. ΦΕΚ Β' 4108/23.11.2017),
 14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής,
 15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis),
 16. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01),
 17. Τη με αρ. πρωτ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13-07-2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020»,
 18. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2.11.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων»,
 19. Τα με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 και 12344/ΕΥΚΕ 150/30.01.2019 έγγραφα της ΕΥΚΕ,
 20. Τις από 21.10.2016 και 24.11.2017 Αποφάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. «Νοτίου Αιγαίου», με τις οποίες εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του Ε.Π., καθώς και ο προγραμματισμός των προσκήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι καθώς και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων των Αξόνων Προτεραιότητας, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση,
 21. Τη με αρ. πρωτ 309/30.01.2019 πρόσκληση με το ίδιο θέμα
 22. Τα με αρ. πρωτ. 1176/13.05.2019, 1511/21.05.2019, 10312/21.05.2019, 823/17.05.2019 και 1856/20.05.2019 αιτήματα παράτασης των Δήμων Λειψών, Αντιπάρου, Σύρου-Ερμούπολης, Φολεγάνδρου και Σίφνου, αντίστοιχα.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους παρακάτω δυνητικούς δικαιούχους:

- Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
 - Δ/νση Τεχνικών Έργων Κυκλάδων
 - Δ/νση Τεχνικών Έργων Δωδ/σου
- Δήμοι Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
- Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού
 - ΕΦΑ Κυκλάδων
 - ΕΦΑ Δωδ/σου
 - ΥΝΜ&ΤΕ Δωδ/σου
- Υπουργείο Υγείας
 - 2η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς & Αιγαίου
 - Γ.Ν. Ρόδου "Α. Παπανδρέου" Γ.Ν. - Κ.Υ. Κω «Ιπποκράτειον» - Γ.Ν. - Κ.Υ. Καλύμνου "Το Βουβάλειο"
 - Γ.Ν. Σύρου "Βαρδάκειο και Πρώιο" - Γ.Ν. - Κ.Υ. Νάξου
 - Κρατικό Θεραπευτήριο - Γενικό Νοσοκομείο - Κέντρο Υγείας Λέρου
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του παραπάνω Άξονα Προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

1.1 Το μεγάλης ηλικίας και αξιολογής αρχιτεκτονικής κτιριακό απόθεμα της Περιφέρειας, κυρίως δημόσιας χρήσης, καθώς και τα δημόσια κτίρια που επιτελούν διοικητικές και άλλες λειτουργίες (πχ. κτίρια διοίκησης, σχολεία, μουσεία, νοσοκομεία, κλπ.) συμβάλλουν στη μεγάλη κατανάλωση ενέργειας, με αρνητικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα και στην εκπομπή αερίων ρύπων. Για το λόγο αυτό και στο πλαίσιο της πολιτικής για την εξοικονόμηση ενέργειας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, προβλέπονται δράσεις με στόχο τη μείωση κατανάλωσης ενέργειας με βασική προτεραιότητα τα περισσότερα ενεργοβόρα δημόσια κτίρια.

Η δράση έχει ως στόχο την ενεργειακή αναβάθμιση των ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων με σκοπό την επίτευξη των εθνικών στόχων που έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση. Επιπλέον σκοπός είναι η αξιοποίηση του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στον κτιριακό τομέα, με τα κτίρια του Δημοσίου Τομέα να αποτελούν παράδειγμα για την κινητοποίηση όλης της οικονομίας.

Τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα της δράσης αφορούν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας των δημοσίων κτιρίων και στην παράλληλη μείωση των εκπομπών CO₂ μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ στις υποδομές του δημοσίου τομέα, μέσω της υιοθέτησης ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων για ψύξη και θέρμανση χώρων και την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, καθώς και μέσω εφαρμογής τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας.

Η αναβάθμιση των κτιρίων θα αφορά ενδεικτικά σε παρεμβάσεις στο κέλυφος των κτιρίων (θερμομόνωση), αντικατάσταση κουφωμάτων, αντικατάσταση συστημάτων ψύξης – θέρμανσης, εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) κλπ.

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της δράσης:

- Καθορίζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση των δημοσίων κτιρίων, με στόχο την υλοποίηση παρεμβάσεων που ξεπερνούν τα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης ή, εάν αυτό είναι οικονομικά και τεχνικά εφικτό, την αναβάθμισή τους σε ενεργειακή κατηγορία A, A+, ή σε σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Κτίρια.
- Καθορίζονται οι προτεινόμενες παρεμβάσεις.
- Η κάλυψη του ενεργειακού στόχου διασφαλίζεται μέσω της διενέργειας ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή τόσο πριν, όσο και μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου παρουσιάζει προβλήματα ενεργειακής ανεπάρκειας και υπερκατανάλωσης συμβατικής ενέργειας (με αρνητικές επιπτώσεις στις εκπομπές αερίων ρύπων). Το κτιριακό δυναμικό είναι κατά μεγάλο ποσοστό παλιό και ενεργοβόρο. Για τον λόγο αυτό, η αναπτυξιακή διαδικασία της Περιφέρειας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Η προτεινόμενη δράση συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη του στόχου αυτού και, με τη μείωση του ενεργειακού κόστους, έχει άμεσα θετικά αποτελέσματα στη βελτίωση του περιβάλλοντος, την ενεργειακή αυτονομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής.

Συγκεκριμένα, μέσω της παρούσας πρόσκλησης μπορούν να χρηματοδοτηθούν προτάσεις που αφορούν σε ενεργειακές αναβαθμίσεις κτιρίων, οι οποίες κατατάσσονται γενικά στις κατηγορίες των επεμβάσεων Ενεργειακής Αναβάθμισης και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ), καθώς και δράσεων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Επιλέξιμα προς χρηματοδότηση είναι όλα τα νομίμως υφιστάμενα δημόσια κτίρια τα οποία κατατάσσονται με τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) σε κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μικρότερης ή ίσης της Δ και η οικοδομική τους άδεια έχει εκδοθεί πριν το 2010.

Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν θα πρέπει υποχρεωτικά να αναβαθμίζουν τα κτίρια στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης μεγαλύτερης ή ίσης της Β, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ 2017) [Α.Π. ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581/30.06.2017, ΦΕΚ 2367/Β/12.07.2017]. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα επίτευξης του ανωτέρω στόχου, για κτίρια ειδικών κατηγοριών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 11 του ΚΕΝΑΚ 2017, υποβάλλεται στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης η απόφαση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και η αιτιολογική και τεχνική έκθεση της παρ.11 του άρθρου 6 του ν.4067/2012, οι οποίες συνοδεύουν τη ΜΕΑ και παρέχουν επαρκή τεκμηρίωση για τυχόν αλλοίωση, κατά τρόπο μη αποδεκτό, του χαρακτήρα ή της εμφάνισής τους ή τυχόν παραβίαση των ειδικών όρων και μορφολογικών περιορισμών που επιβάλλουν οι διοικητικές πράξεις προστασίας που διέπουν το προστατευόμενο κτίριο ή περιοχή.

Η κάλυψη του ανωτέρω ενεργειακού στόχου θα πιστοποιείται μέσω της διενέργειας ενεργειακής επιθεώρησης από Ενεργειακό Επιθεωρητή τόσο πριν, όσο και μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, και σε κάθε περίπτωση πριν την οριστική παραλαβή του έργου.

Πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων

Το άρθρο 107 Παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις «ως ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους που να νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές. Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». Ως «επιχειρήσεις» νοούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότηση τους. Συνεπώς ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από την φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί.

Σύμφωνα με το σημείο 205 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01), σε περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση για την κατασκευή της θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στο βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Σε περίπτωση μικτής χρήσης, εάν η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότηση της

ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με την λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν.

Με βάση τα παραπάνω οι δράσεις που χρηματοδοτούνται αποτελούν δραστηριότητες οι οποίες δύναται να θεωρηθεί ότι δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Ωστόσο αυτό δεν ισχύει για τις δράσεις που αφορούν στην παραγωγή ενέργειας στις οποίες ο κύριος της υποδομής συνάπτεται σύμβαση οικονομικού ανταλλάγματος με τον διαχειριστή του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, οπότε και υφίσταται οικονομική δραστηριότητα. Στις περιπτώσεις αυτές θα διερευνηθεί η πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 107.1 της ΣΛΕΕ, με χρήση της πρόνοιας περί «Βοηθητικών Δραστηριοτήτων (Σημείο 207 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01).

1.2. Ο δικαιούχος θα πρέπει να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται από τους Καν. (ΕΚ) 1303/2013 και 1301/2013.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στον ακόλουθο θεματικό στόχο, επενδυτική προτεραιότητα, και ειδικό στόχο.

Πίνακας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Νότιο Αιγαίο	ΚΩΔ.	17
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Αειφορική ανάπτυξη και διαχείριση των πόρων	ΚΩΔ.	2
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	ΚΩΔ.	3
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ: -		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΚΩΔ.	04
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	ΚΩΔ.	4c
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των πιο ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων και των νοικοκυριών και προώθηση της χρήσης ΑΠΕ	ΚΩΔ.	4.γ.1
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	ΚΩΔ.	3

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

ΕΠ:17	ΑΠ 2	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4c	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	Κιλοβατώρες κατ' έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3.440.000		
ΕΠ:17	ΑΠ 2	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4c	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόννοι Ισοδύναμου CO2	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.453		

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελέσματος

ΕΠ:17	ΑΠ 2	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4c	ΚΩΔ. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ		ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
T3507	Ετήσια κατανάλωση τελικής ενέργειας στα δημόσια κτίρια	ΚΤΟΕ κατ' έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.c.1			
ΕΠ:17	ΑΠ 2	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4c	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ			

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
					ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
T1513	Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου εκτός ΣΕΔΕ	ktn / έτος	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.c.1			

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη (όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΕΠ για τον υπολογισμό της κοινοτική συνδρομής) που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται σε **6.600.000 €** και κατανέμεται κατά πεδίο παρέμβασης και δράση ως ακολούθως:

Πίνακας 5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Νότιο Αιγαίο				ΚΩΔ: 17
ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Αειφορική ανάπτυξη και διαχείριση των πόρων				ΚΩΔ: 2
ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ				
ΕΚΧΩΡΗΣΗ: -				
ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ/ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜ. ΔΑΠΑΝΗΣ	
(1)	(2)	(3)	(4)	
013: Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	4.γ.1.1: Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων	Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	6.600.000	

- 3.2 Η ΕΥΔ δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά πεδίο παρέμβασης / δράση και κατηγορία περιφέρειας ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της ιστοσελίδας του Προγράμματος.
- 3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 4.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η *31/12/2023*. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.
- 4.2 Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
- 4.3 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης « Έθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»

4.3 (β) Ενδεικτικές Κατηγορίες Δαπανών βάσει παραστατικών

Κατηγορία δαπάνης	Περιγραφή
A.1	Άμεσες δαπάνες

- 4.4 Ως ελάχιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των 100.000 ΕΥΡΩ (*εφόσον κρίνεται σκόπιμο από την ΕΥΔ*).

4.5 Έργα με έσοδα

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046, [Κανονισμός «Omnibus»], η **εξοικονόμηση δαπανών που**

προκύπτει από την εφαρμογή μέτρων ενεργειακής απόδοσης δεν θεωρείται ΠΛΕΟΝ καθαρό έσοδο και ως εκ τούτου δεν εμπίπτει στο άρθρο 61 του Καν. 1303/13.

4.6 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας

A) Επιλέξιμες είναι οι ακόλουθες παρεμβάσεις

- **Αντικατάσταση Κουφωμάτων.** Η παρέμβαση αφορά κατά βάση σε θερμομονωτικά/ θερμο-διακοπόμενα κουφώματα με διπλούς υαλοπίνακες. Επιλέξιμη είναι και η αλλαγή μόνο του υαλοπίνακα (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών προσαρμογής του πλαισίου) με την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνεται ενεργειακή αναβάθμιση του κουφώματος (υφιστάμενο πλαίσιο και υαλοπίνακας) ώστε να πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ 2017 για τα υφιστάμενα κτίρια. Επιλέξιμη, επίσης, είναι η αντικατάσταση κουφωμάτων κλιμακοστασίου και φωταγωγού σε πολυώροφο κτίριο. Δεν συμπεριλαμβάνονται όμως «ανοίγματα» προς εσωτερικούς χώρους του κτιρίου θερμαινόμενους ή μη (π.χ. εσωτερικές πόρτες). Στην κατηγορία αυτή γίνονται αποδεκτές και συμπληρωματικές (κι όχι αυτοτελείς) δαπάνες για σταθερά ή κινητά συστήματα σκίασης (τέντες, εξώφυλλα, ρολά, κλπ).
- **Εφαρμογή συστήματος θερμομόνωσης στο κτιριακό κέλυφος.** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη εκτός από την τοποθέτηση εξωτερικής θερμομόνωσης και η εφαρμογή συστήματος εσωτερικής θερμομόνωσης (π.χ. για διατηρητέα κτίρια, τεχνικές δυσκολίες).
- **Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης.** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:
 - ✓ Η εγκατάσταση νέου ή αντικατάσταση **συστήματος καυστήρα - λέβητα** με καινούριο σύστημα καυστήρα - λέβητα πετρελαίου ή φυσικού αερίου ή υγραερίου, Η εγκατάσταση / αντικατάσταση αφορά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του λεβητοστασίου στο σύνολό του και του δικτύου διανομής (αυτοματισμοί, κυκλοφορητές, καμινάδα, αντικατάσταση ή μόνωση σωληνώσεων, κλπ.). Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για δεξαμενή πετρελαίου ή υγραερίου και τερματικές μονάδες απόδοσης θερμότητας (σώματα καλοριφέρ, ενδοδαπέδιο σύστημα, κλπ).
 - ✓ Η τοποθέτηση διατάξεων αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης, όπως χρονοδιακόπτες, αυτοματισμοί αντιστάθμισης ή/και υδραυλικής ισορροπίας για τη ρύθμιση των μερικών φορτίων (τρίοδη ή τετράοδη ηλεκτροβάννα, ρυθμιστές στροφών κυκλοφορητών, κλπ), θερμοστάτες χώρων, θερμοστατικές κεφαλές θερμαντικών σωμάτων, κλπ., συμπεριλαμβανομένων συστημάτων θερμιδομέτρησης για την κατανομή δαπανών θέρμανσης.
 - ✓ Αντλίες Θερμότητας. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση αντλιών θερμότητας:
 - α) τοπικών μονάδων απευθείας εκτόνωσης με θερμαινόμενο μέσο τον αέρα
 - β) ημικεντρικών μονάδων απευθείας εκτόνωσης με θερμαινόμενο μέσο τον αέρα,
 - γ) κεντρικών μονάδων με θερμαινόμενο μέσο το νερό

Κατ' αντιστοιχία τα ηλεκτρολογικά ως συνοδευτικές εργασίες

- **Αναβάθμιση με συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) για θέρμανση/ ψύξη και ΣΗΘΥΑ.** Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση ηλιακών συστημάτων για την παροχή ζεστού νερού χρήσης ή/και υποβοήθηση του κυρίως συστήματος θέρμανσης (συλλέκτης, δοχείο αποθήκευσης νερού, βάση στήριξης, σωληνώσεις, κλπ) καθώς και συστήματος εξυπηρέτησης των φορτίων θέρμανσης/ ψύξης που λειτουργεί με την αξιοποίηση ανανεώσιμης πηγής ενέργειας, (π.χ. καυστήρας βιομάζας, αντλίες θερμότητας, ηλιοθερμικά συστήματα, κλπ.) ή συστήματος συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) .
- **Άλλες Δράσεις Προώθησης της Αυτοπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)** όπως ο ενεργειακός συμψηφισμός (net metering) ή ο εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός (virtual net metering).
- **Εγκατάσταση** συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (BEMS).
- **Πιστοποίηση** κατά ISO 50001:2011 με την εφαρμογή συστήματος Ενεργειακής Διαχείρισης.
- **Υποστηρικτικές δράσεις** όπως υπηρεσίες Συμβούλου για ενεργειακά θέματα, Τεχνικές Μελέτες, Ενεργειακές επιθεωρήσεις (έκδοση ΠΕΑ, Ενεργειακός Έλεγχος) κτλ,
- **Λοιπές δαπάνες** που συμβάλλουν αποδεδειγμένα στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου.
- **Στις ανωτέρω δαπάνες** συμπεριλαμβάνονται εκτός των απαιτούμενων υλικών (κυρίων, βοηθητικών και μικροϋλικών) και οι λοιπές εργασίες, που είναι αλληλένδετα συνδεδεμένες με αυτές, με σκοπό την επίτευξη ενός άρτιου, τεχνικού και λειτουργικού αποτελέσματος.

B) Δεν είναι επιλέξιμες οι ακόλουθες εργασίες:

- κινητά στοιχεία, μη μόνιμου χαρακτήρα (πχ κουρτίνες, εσωτερικές περσίδες κλπ)
- λοιπός εξοπλισμός που δεν συμβάλει στην ενεργειακή αναβάθμιση
- ✓ Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις **πρέπει να φέρουν ενεργειακή**

σήμανση εφόσον προβλέπεται. Τα δομικά υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, **θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE.**

- ✓ Για δράσεις που δεν καλύπτονται από το ΠΕΑ, εφόσον απαιτείται, θα γίνει ενεργειακός έλεγχος.

Γ) Λοιπές απαιτήσεις

- ✓ Η χρηματοδότηση παρεμβάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, επιπλέον των ανωτέρω εργασιών (κτιριακό κέλυφος – ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις) προκειμένου για την περαιτέρω εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, είναι επιλέξιμες εφόσον:
 - α) η σκοπιμότητα τεκμηριώνεται επαρκώς από σχετική ανάλυση κόστους οφέλους,
 - β) δεν προκύπτει οικονομική δραστηριότητα (πώληση ηλεκτρικής ενέργειας)
 - γ) βοηθούν στην επίτευξη ενεργειακής εξοικονόμησης, σε συνδυασμό με τις λοιπές κτιριακές παρεμβάσεις.
- ✓ Η τελική επιλεξιμότητα των δαπανών από την υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων θα επιβεβαιωθεί με την έκδοση ΠΕΑ μετά το πέρας των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης, και σε κάθε περίπτωση πριν την οριστική παραλαβή του έργου.
- ✓ Σε περιπτώσεις κτιρίων στους τομείς της Εκπαίδευσης ή της Υγείας, το πλαίσιο των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης των προτεινόμενων Πράξεων πρέπει να είναι τέτοιο έτσι ώστε να μην παρεμποδίζεται η λειτουργία των κτιρίων.
- ✓ Στην περίπτωση εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, ο μετρητής κατανάλωσης θα πρέπει να βρίσκεται εντός της προτεινόμενης υποδομής, η οποία δύναται να συγχρηματοδοτηθεί, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

Η ΕΥΔ ΕΠ Νοτίου Αιγαίου, δύναται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων που κατατίθενται, να προβεί αιτιολογημένα σε απομείωση του φυσικού και αντίστοιχα οικονομικού αντικείμενου, στο πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων που τίθενται με την παρούσα. Επίσης, δύναται εφόσον απαιτηθεί κατά τον έλεγχο του εύλογου κόστους της εκάστοτε πρότασης που αξιολογείται, να προβεί σε απομείωση οικονομικού αντικείμενου. Εφόσον απαιτείται εκτέλεση πρόσθετων μη επιλέξιμων εργασιών, συνδεδεμένων με τις προτεινόμενες και επιλέξιμες στο πλαίσιο της παρούσας για ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίου, ο Δικαιούχος (ή ο Κύριος σε περίπτωση ύπαρξης προγραμματικής σύμβασης Ν.4314/2014) θα πρέπει να δεσμευτεί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του για την εκ μέρους του χρηματοδότησή τους και έγκαιρη υλοποίηση. Για την περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής (σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης – 2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Σε κάθε περίπτωση η ΕΥΔ ΕΠ Νοτίου Αιγαίου έχει την ευχέρεια να ζητήσει επιπλέον δικαιολογητικά έγγραφα εφόσον απαιτηθεί για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της πράξης χρηματοδοτείται στο πλαίσιο Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) και για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης (πρέπει κατά την διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν **αποκλειστικά ηλεκτρονικά** τις προτάσεις μέσω του ΟΠΣ – ΕΣΠΑ 2014-2020 (εφεξής ΟΠΣ ΕΣΠΑ). Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό λογαριασμό χρήστη (αναγνωριστικό και συνθηματικό) για την πρόσβαση στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ:

5.1.1 αφενός τα στελέχη του Δικαιούχου για συμπλήρωση δελτίων και

5.1.2 αφετέρου ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση <http://logon.ops.gr/>.

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr/>, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

- 5.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://logon.ops.gr/>

από τις 01/02/2019 (ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων)

έως τις 31/07/2019 (ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων).

Επισημαίνεται ότι η πρόταση υποβάλλεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου ή του κύριου Δικαιούχου [στην περίπτωση υλοποίησης της πρότασης έργου (πράξης) από πολλαπλούς Δικαιούχους] (ατομικός λογαριασμός χρήστη του νόμιμου εκπροσώπου). Ο Δικαιούχος μετά την επιτυχή υποβολή της πρότασης ενημερώνεται σχετικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ» στη διεύθυνση Σάκη Καραγιώργα 22, Ερμούπολη 84100 **εντός 10 εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των προτάσεων.

Δεν θα γίνονται δεκτές προτάσεις εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής πρότασης. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής.

Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της οικείας ιστοσελίδας/ηλεκτρονικής διεύθυνσης www.pepna.gr.

- 5.3 Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ. Στην παρούσα πρόσκληση επισυνάπτονται Οδηγίες για τη συμπλήρωση των πεδίων του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά και αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού δικαιούχου.

Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το Τεχνικό Δελτίο Πράξης :

- 02. Τεχνικό Δελτίο Πράξης, υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣ
- 03. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου
- 05. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης
- 06. Προγραμματική σύμβαση, εφόσον απαιτείται
- 08. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης
- 20. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων για Πράξεις που παράγουν έσοδα, εφόσον απαιτείται
- 33. Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία
- 40. Μελέτη σκοπιμότητας ή σχετική τεκμηρίωση για εξέταση της αναγκαιότητας υλοποίησης της πράξης
- 41. Βεβαίωση-Δήλωση ανάληψης λειτουργίας και συντήρησης του Έργου
- 51. Πίνακας αποτύπωσης των αναγκαιών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης
- 52. Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής
- 53. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης, εφόσον απαιτείται
- 60. Διοικητική Ικανότητα / Οργανωτική Δομή και Διαδικασίες, εφόσον έχει αξιολογηθεί θετικά η διοικητική ικανότητα για την υλοποίηση έργου προμηθειών στο πλαίσιο της παρούσας προγραμματικής περιόδου και δεν έχει επέλθει καμία αλλαγή, δύναται να υποβληθεί δήλωση μη επισύναψης
- 61. Διοικητική Ικανότητα / Διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης έργων, εφόσον έχει αξιολογηθεί θετικά η διοικητική ικανότητα για την υλοποίηση έργου προμηθειών στο πλαίσιο της παρούσας προγραμματικής περιόδου και δεν έχει επέλθει καμία αλλαγή, δύναται να υποβληθεί δήλωση μη επισύναψης
- 62. Επιχειρησιακή ικανότητα / Ομάδα Έργου & Υλοποίηση συναφών Έργων
- 63. Επιχειρησιακή ικανότητα / Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων
- Λοιπά έγγραφα,
 - α) Πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με τον ΚΕΝΑΚ 2017
 - β) Το Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων απ' το οποίο προκύπτει η επιλογή του προτεινόμενου έργου, σύμφωνα με την § 12.α του άρθρου 7 του Ν.4342/2015, αφορά κτίρια ιδιοκτησίας ΟΤΑ
 - γ) Τις εγκεκριμένες μελέτες με συνημμένα όλα τα τεύχη και σχέδια, καθώς και τις εγκριτικές τους αποφάσεις, όπως αναγράφονται στον Πίνακα αποτύπωσης των αναγκαιών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης πράξης
 - δ) Τις άδειες και τις εγκρίσεις όπως αναγράφονται στον Πίνακα αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης
 - ε) Λοιπά στοιχεία που απαιτούνται για την εφαρμογή των κριτηρίων αξιολόγησης σχετικά με τη σκοπιμότητα και ωριμότητα της πράξης όπως αποτυπώνονται στο συνημμένο φύλλο αξιολόγησης
 - στ) Τεκμήρια για την ύπαρξη ή μη στοιχείων κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 12344/ΕΥΚΕ 150/30.01.2019 έγγραφο της ΕΥΚΕ

Ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλλει την πρότασή του και τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά **αποκλειστικά** μέσω του ΟΠΣ. Τα συνοδευτικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των καθαρών εσόδων, εφόσον απαιτείται, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ) ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ Σάκη Καραγιώργα 22, Ερμούπολη 84100 τις ώρες 09:00 έως 16:00, συνημμένα στην υπογεγραμμένη αίτηση χρηματοδότησης.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή πρότασης από τον υποψήφιο δικαιούχο ή τον συντονιστή εταίρο, στην περίπτωση που η υλοποίηση της υποβαλλόμενης πρότασης προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθεί από πολλαπλούς δικαιούχους, σύμφωνα με τις

ανωτέρω απαιτήσεις του κεφαλαίου 4 η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

6.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε δύο στάδια:

Α' Στάδιο : Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση.

Η αξιολόγηση των προτάσεων ακολουθεί την παρακάτω μεθοδολογία :

Συγκριτική Αξιολόγηση

Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου, από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, ορίζεται μέχρι εξήντα (60) μέρες από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προτάσεων. [παρ. 2, άρθρο 20, ν. 4314/2014] όπως ισχύει. Με την ολοκλήρωση της συγκριτικής αξιολόγησης οι προτάσεις κατατάσσονται σε φθίνουσα σειρά με βάση τη βαθμολογία τους.

6.2 Έκδοση προσωρινού πίνακα κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων.

6.3 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια ΕΥΔ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑ με αριθ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.2016). Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

α) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης

β) του *Προσωρινού Πίνακα κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης, στην περίπτωση της συγκριτικής αξιολόγησης

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από το Δικαιούχο και όπου απαιτείται υπογεγραμμένη και από τον φορέα πρότασης, δηλαδή τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός φορέας από τον δικαιούχο.

Η ΕΥΔ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της ΕΥΔ και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Οι ενστάσεις δύνανται να εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της ΕΥΔ, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΕΥΔ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' (άμεση ή συγκριτική αξιολόγηση) γίνει δεκτή, η ΕΥΔ προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης, με την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων οι προτάσεις για τις οποίες γίνεται αποδεκτή η ένσταση προστίθενται στον πίνακα κατάταξης στη σειρά που τους κατατάσσει η βαθμολογία τους, προκειμένου να προκύψει ο *Οριστικός Πίνακας κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων*.

6.4 Έκδοση οριστικού πίνακα κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων, μετά την εξέταση των υποβαλλόμενων ενστάσεων.

6.5 Έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης από τον/την τον/την Περιφερειάρχη ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ.

6.6 Δημοσιοποίηση στην ιστοσελίδα του Ε.Π.: του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στην κα Κάντια Πρίντζη, τηλ. 22813 60826, e-mail: kprintezi@mou.gr και στην κα Αγγελική Παλαιολόγου, τηλ. 22813 60819, e-mail : agelpale@mou.gr:

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Νότιο Αιγαίο», το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ, πίνακα επιλεξιμότητας δαπανών, δεικτών παρακολούθησης φυσικού αντικείμενου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση

www.pepna.gr. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟΣ

Πίνακας Αποδεκτών:

- Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
 - Δ/νση Τεχνικών Έργων Κυκλάδων
 - Δ/νση Τεχνικών Έργων Δωδ/σου
- Δήμοι Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
- Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού
 - ΕΦΑ Κυκλάδων
 - ΕΦΑ Δωδ/σου
 - ΥΝΜ&ΤΕ Δωδ/σου
 - Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ
- Υπουργείο Υγείας
 - 2η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς & Αιγαίου
 - Γ.Ν. Ρόδου "Α. Παπανδρέου" Γ.Ν. - Κ.Υ. Κω «Ιπποκράτειον» - Γ.Ν. - Κ.Υ. Καλύμνου "Το Βουβάλιο"
 - Γ.Ν. Σύρου "Βαρδάκειο και Πρώιο" - Γ.Ν. - Κ.Υ. Νάξου
 - Κρατικό Θεραπευτήριο - Γενικό Νοσοκομείο - Κέντρο Υγείας Λέρου
 - Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Συνημμένα:

1. Παράρτημα Ι: Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.pepna.gr

2. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης
3. Οδηγός Αξιολόγησης Αιτήσεων Χρηματοδότησης
4. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
5. Κριτήρια Επιλογής πράξεων – Μεθοδολογία αξιολόγησης
6. Οδηγός για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας δυνητικών δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020 (με παραρτήματα)
7. Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για πράξεις των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 [ΑΡΘΡΑ 61 και 65(8) του ΚΑΝ.(ΕΕ) 1303/2013]
8. Η με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης « Έθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»
9. Πίνακας αποτύπωσης Μελετών
10. Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων
11. Το με αρ. πρωτ. 12344/ΕΥΚΕ 150/30.01.2019 έγγραφο της ΕΥΚΕ

Κοινοποίηση:

1. **Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης - Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ,**
 - Δ/νση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα
 - Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
 - Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης, Ν. Νικολήμου 11 & Βουλής, 105 57 Αθήνα
 - Ειδική Υπηρεσία ΟΠΣ, Αγ. Φιλοθέης 2, 105 56 Αθήνα
 - Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Νίκης 5-7, 105 57 Αθήνα
2. **Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας**
 - Επιτελική Δομή Τομέα Ενέργειας, Λεωφ. Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Πρ/νο ΕΥΔ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «.....» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της ΔΑ ή του ΕΦ προς τη ΔΔΕ.,

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί την ημερομηνία ανάληψης της πρώτης νομικής δέσμευσης του κύριου υποέργου που ορίζεται στο σημείο 10 της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντιστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. *Στις περιπτώσεις πράξεων/υποέργων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποίηση της απόφασης υλοποίησης με ίδια μέσα.*
- (iv) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (vi) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ – ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.

- (vii) Να εφαρμόζει το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.
- (viii) Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ/ΠΑΝ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων συμμετεχόντων (microdata), ο δικαιούχος υποχρεούται, επιπλέον, να εφαρμόσει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων, όπως περιγράφονται στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ/ΠΑΝ.

Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, Δομές φροντίδας παιδιών κα).

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
- α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων,
- β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για τις πράξεις που παράγουν καθαρά έσοδα, εφόσον απαιτείται,
- γ) στην περίπτωση πράξης που δεν είναι αντικειμενικά δυνατό να καθοριστούν εκ των προτέρων τα έσοδα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει, ετησίως, στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης, για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωση της πράξης ή έως την προθεσμία για την υποβολή των εγγράφων για το κλείσιμο του ΕΠ, αναλόγως με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη,
- δ) στην περίπτωση πράξης που παράγει καθαρά έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της και τα οποία δεν είχαν ληφθεί υπόψη κατά την ένταξη της πράξης (άρθρο 65 παρ. 8 του Καν. 1303/13), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα δηλώσει, το αργότερο, στο τελευταίο Δελτίο Δήλωσης Δαπανών που υποβάλλει.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, ημερομηνία λήξης της πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

- (ii) Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:
- α) Να αναρτά προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.
 - β) Να τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (εσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.
- Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.
- γ) Να προβάλλει σε όλες τις δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας που υλοποιεί, το έμβλημα της Ένωσης, με αναφορά στην Ένωση και στο Ταμείο ή στα Ταμεία που στηρίζουν την πράξη (όταν η πράξη συγχρηματοδοτείται από περισσότερα του ενός Ταμεία, γίνεται αναφορά στα ΕΔΕΤ).
 - δ) Να αναρτά στον διαδικτυακό τόπο του, αν υπάρχει, στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογη με το επίπεδο της στήριξης, στόχους και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.
 - ε) Να τοποθετεί αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
 - στ) Να ενημερώνει τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση από το ΕΤΠΑ ή το Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.
 - ζ) Να εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες σε πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) είναι ειδικά ενημερωμένοι για την υποστήριξη της ΠΑΝ που παρέχεται από τους πόρους του ΕΚΤ και τα ειδικά κονδύλια για την ΠΑΝ. Κάθε έγγραφο που αφορά στην υλοποίηση μιας πράξης και το οποίο απευθύνεται στο κοινό ή στους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών συμμετοχής ή άλλων πιστοποιητικών, περιλαμβάνει δήλωση ότι η πράξη υποστηρίχθηκε στο πλαίσιο της ΠΑΝ.

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_6 «Κατάσταση τήρησης φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ).
- (iv) Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
 - α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Δ.Α. ή τον ΕΦ. *(Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρόνιων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα)*

7. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

(Κατά την Ένταξη συμπληρώνονται:

- *τυχόν ειδικοί όροι που προβλέπονται σε ειδικό θεσμικό πλαίσιο ή και ορίζονται από την αρμόδια ΔΑ και τους οποίους υποχρεούται να τηρήσει ο δικαιούχος της πράξης.*
- *στις περιπτώσεις πράξεων, η υλοποίηση των οποίων περιλαμβάνει επιλογή φορέων ή/και φυσικών προσώπων από τον Δικαιούχο στη βάση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, και για τις οποίες τα απαραίτητα στοιχεία (π.χ. περιγραφή διαδικασίας επιλογής, κριτήρια κλπ) δεν εξετάστηκαν κατά την αξιολόγηση, αναφέρεται ότι: [Ο Δικαιούχος υποχρεούται να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς φορείς ή/και φυσικά πρόσωπα πριν την έκδοσή της, καθώς και για οποιαδήποτε σημαντική τροποποίησή της].*
- *στις περιπτώσεις που η ΔΑ εφαρμόζει, κατά την αξιολόγηση, μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνου για τον προσδιορισμό των υποέργων που θα ελεγχθούν προληπτικά, αναφέρεται ότι [Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 2iii, ο Δικαιούχος υποχρεούται να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης και ανάθεσης των υποέργων]*

